

A Brassói Ujlap előfizetési ára:

egész évre K 12.—
 félévre " 6.—
 negyedévre " 3.—
 egy óra " 1.—

Egyes szám ára 4 fillér.

BRASSÓI UJLAP

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik vasár- és ünne-
 napok kivételével mindennap
 :-: délután 6 órakor. :-: :-:

Hirdetéseket felvesz a kiadó
 hivatal, Kapu-utca 50. szám.
 Hirdetések díjazás szerint.

Szerkesztőség: K A P U - U T C A 50. SZ.
 TELEFON: 515.

Felelős szerkesztő: BUSZEK BÉLA.
 Főszerkesztő: MATHEOVITS FERENC Dr.

Kiadja: ÉGETŐ TESTVÉREK NYOMDÁJA.
 Kiadóhivatal: Kapu-u. 50. — Telefon-szám: 515.

Az erdélyi katolikus nagygyűlés.

Erdély katolicizmusának életében a nagygyűlés lázas s hatásaiban tagadhatatlanul eredményes napjai új korszakot nyitnak Erdély életében. Ez a halálra ítélt országrész — ha máskor nem — e nagy napok alatt megmutatta, hogy élni tud, akar, hogy élni képes s megmutatta, hogy élete nem csupán a tengődés kegyelme, de az öntudatnak jogos élete. S megadta e napok alatt e biztató s reményt kiváltó életnek azt a biztos alapját, mely a vallásos élet fejlődésében gyökerezik s mely egyedül biztos alapja nemcsak egyesek, vagy a társadalom életének, de a nemzetek, fajok békés és biztos fejlődésének.

Ezt láttuk felcsillanni, ezt láttuk örömtüzekként felvillanni a szemekben, a tegnapi napon, a kath. nagygyűlés második napján s megéreztek, hogy ez a nagyszámu embertömeg, mely a szakosztályok s diszgyűlések termeit megtöltötte, nem kíváncsi tömeg csupán, hanem tette, munkára kész, élni akaró és életet követelő öntudat, mely nem kegyelmet könyörög, de jogot követel életéhez.

S mert ezt a tényt bizvást konstatálhatjuk s mert ennek kétségbevonhatlan jeleit s megnyilatkozását láthattuk, merészelnék ismételni s ismételve állítani, hogy a nagygyűlésnek nagy napjai egy új s reményteltjes korszaknak hajnalhasadása Erdély életében. Egy új korszaknak, melyet várunk, melyet megálmodtunk s mely után néma sóhaj s biztató ima kelt százezrek ajakán.

A nagygyűlésről egyébként a következőkben számolunk be:

Második nap.

Délután 3 órakor kezdődött a rajzteremben a szociális konferencia, melyre zsufofolásig megtöltötte a termet a papság, tanítóság s Brassó társadalma. Már izzó volt a hangulat, mikor Zomora püspökhelyettes kíséretében megjelent Rakovszky István v. b. t. t., orsz. képviselő, kit kitörő éljenzéssel fogadtak.

Rakovszky elnöki megnyitója.

Rakovszky elfoglalván az elnöki széket, tartalmas beszédben fejtegette a kath. egy-

ház szerepének jelentőségét századunkban, mely a társadalmi kérdések jegyében vár teljes kifejlődést s hangsúlyozza, hogy mint egykoron akkor volt az egyház erejének teljében, mikor a szociális élet középpontjában állott, ugy most is e munkássága adja meg erejét s öntudatának fejlődését. Köszöni azt az imponálóan megnyilatkozó részvételt s lelkesedést, melynek biztató ereje kétségbevonhatatlan s ezzel a konferenciát megnyitja.

Ernszt Sándor dr.

volt a konferenciának első előadója, ki hallgatóságát mindjárt a XX. század mozgalmas életének közepébe állította be s rámutatott arra az evolúcióra, mely ma minden téren meg van s mely az idők folyásában feltartóztatlan, mert e fejlődést nem az emberek csinálják, hanem azoktól függetlenül következetességgel áll elő. Az egyháznak érdeke, hogy ennek az evolúciónak középpontjába beálljon s azt irányítsa s haladásában ne akadályozza, mert minden ily kísérlet az egyháznak válnék kárára.

Az egyház életében eleddig két irány haladt szinte parallel egymás mellett: a konzervatív s a haladó irány. Magában véve helyes az, ha egyik se megy excessusba, mert egyik a másikat egyrészt biztatja a haladásban, másrészt visszatartja a haladás gyors, ugrásszerű fejlődésében. A konzervatív irányt ma a falu képviseli, a haladást a város.

E kettőt össze kell vonni. A falusi papságnak lesz az a szerepe, hogy a városok fejlődő s haladó kulturájára a falvakat előkészítse, mert abban az egységes szociális munkásságban, melyet az egyház akar megvalósítani, csak így lehet eredményeket is elérni. A falut ki kell emelni merev konzervativizmusából.

Erdélynek főleg speciális helyzete van s különösen konzervatív. Azért különösen hangsúlyozza, hogy most már jöjjön a munka s pótolassanak a hiányok, melyek talán itt is találkoznak, hisz Erdélynek oly munkás püspöke van, kitől az erdélyi papság sok erőt s lelkesedést tanulhat.

A harsongó éljenzés és tapsviharra, melyet a megértés váltott ki,

Huszár Károly

orsz. képviselő lépett a pódiumra s temperamentumos beszédben a tanítósághoz fordult különösen. A mai helyzet képét festve arra mutat rá, hogy ma a nemzetek sorsát nem egy ember intézi, mint egykoron, hanem ma a társadalomtól függ, összemereken mulik a nemzetek, az emberiség sorsa s minden attól függ, hogy ebben a nagy társadalmi harc-

ban melyik pártnak van nagyobb s rendezettebb hadserege.

Eddig kevés történt s ennek tulajdonítható, hogy éppen a papság s a tanítóság elvesztette — bár nem egészében — befolyásának erejét az alsó néposztályra. Munkára van tehát szükség elsősorban, de ez még nem elég, mert szükség van a munkában rendszerre. S mindezt csak a papság és tanítóság teheti meg. Azt kell választani, mely a város, vagy falu speciális helyzetének megfelelő. Némely helyen az alkohol pusztít, másutt a tisztaság hiánya, a bűn stb. Főleg azonban s elsősorban az iskolákra kell magát rávetnie a tanítónak, mert ha az iskola jó, akkor már fél munkát végzett a tanítóság, melynek végre is be kell látnia, hogy a mai társadalmi életben fontos, egyik legfontosabb tényező. A tanító munkája részint az iskolában, részint az életben lehet az, mely a népet a haladó kulturába beolvasztani képes s ezzel nemcsak megélhetését, de boldogulását teremtheti meg. Ha eddig csak kevés történt ez irányban, az a mult bűne volt, most Erdély népét is bele kell kapcsolni az akcióba, hogy bár a 12-ik órában mi még menthető, mentve legyen.

Leirhatatlan az a lelkesedés, mely Huszár szavaira kitört s mely percekig tartott, mikor

Haller István

orsz. képviselőt szőlította az elnök előadása megtartására.

Huszár befejező szavainál kezdette beszédét Haller: hogy Erdélyt bele kell kapcsolni a kath. akcióba. Majd beszéde folyamán különösen azokat a sokszor támasztott s a hangsúlyozott nehézségeket boncolgatta, melyeket fel szoktak hozni. Sok az egyesület? Ez igaz! de ezt megakadályozni nem lehet, mert azokat a kor s a szükséglet szüli. Ezzel a ténynyel meg kell alkudni, és azok közül ki kell választani azt, vagy azokat, melyek a városok vagy falvak speciális helyzetének megfelelnek. Nem az a fő, hogy melyik egyesület legyen, hanem, hogy munkásság legyen bármelyikben, a legalkalmasabban. A szervezkedés a mai világban magától alakul ki s nekünk csak formába és pedig alkalmas formába kell öltöztetnünk. Azért ki kell a népet s a helyzetet, a szükségletet tanulmányozni, hogy a munka eredményes legyen.

Mégis van egy, mely eddig nemcsak bevállott, de amelynek nagy eredményei kétségbevonhatlanok s ez a népszövetség. A népszövetség a szociális századunk iskolája, melyben tanulunk kell, de abban tanulásra, munkára van szükség s akkor az eredmény is kétségbevonhatlan.

A lelkesedés szavaival fejezi be beszédét s csak jóakaratot s munkakedvet kér az akcióban.

Haller beszéde után Herrmann Antal dr. a kath. polgári fiúiskolákra hívja fel a nagygyűlés figyelmét, melynek legmegfelelőbb helye Brassó volna. Boér Pál heves temperamentummal, több megértést és munkakedvet kér az erdélyi papság s tanítóság részéről. Dr. Mathéovits Ferenc indítványt tesz egy kath. nyomda s egy Brassóban létesítendő Népszövetségi kerületi titkárság megvalósítása, illetve felállítása érdekében. Kömény Gyula a kepemegváltást sürgeti, mely legnagyobb akadály a erdélyi papság intenzív munkájának. Kún László az erdélyi papságtól kéri, hogy a Romániába kivándorlókat kísérik figyelemmel s értesítsék a magyar lelkeszt, nehogy a kivándorlott magyarság ott elpusztuljon. Meisel apát a cselédpatronázsra hívja fel a papság figyelmét s kéri, hogy oda utasítsák a faluból távozó cselédeket. Hasonlóképpen Zakariás János dr. az iparos tanoncokra nézve kéri: ezt a Székely Társaság nevében. Majd Szabó György vette védelmébe az erdélyi papság szociális működését, melyre Rakovszky elnök bezáró szavaival a konferencia véget ért.

Ekkor már zsufolásig megtelt a templom ajtatoskodókkal, mikor

Vass József dr.

lépett a szószékre s tudásának megkapó erejével s szónoki erővel beszélt az egyháztól, Krisztus egyházáról.

Az egyház — mondja — a világ legnagyobb szervezete. Minden más szervezet fiatalabb, mint ő. Ha a római Szt. Pál templomban látható pápai arckép sorozatra tekintünk, a római pápák sorozatát szemlélhetjük, mely nem akad meg soha, akkor lelkünk meg kell teljen mélységes hódolattal az egyházzal, — Krisztus egyháza iránt.

Majd felveti a kérdést, mely beszédének gerincét alkotta; annak az egyháznak, melynek 300 éves véres s mégis dicsőséges tavassza volt s több mint ezer éves gyümölcsérlelő s termelő nyara, annak van-e ereje és hivatása, hogy tovább éljen? Fogas kérdés, melyet ellenségei minden évszázadban előállítanak. Im: Szt. Ágoston kora, mikor az arianizmus az egyházat elnyeléssel fenyegette, majd VII. Gergely kora, melyben minden összefogott az egyház ellen. Majd megszólalt a lélekharang a XVI. században Luther fellépésével s azután VI., VII., IX. Pius pápák szenvedéssel s üldöztetéssel gazdag életében. Az egyház eddig győzött. De mi van ma a XX. században? Nem teljesedik-e be az, mit egy francia író jószolt? hogy 2 század multával már csak emlegetik a katolicizmust s rámutatnak egy viskóra, hol a pápa lakik, ki cserző varga? Nem lesz-e így? Hisz óriási hadsereg, elkeseredett düh és harag áll az egyház ellen s erő, hatalom, pénz, tudomány sajtó, minden az ellenség kezében van az egyház ellen. Megélehet-e az egyház?

S a logika vaskövetkezetességgel adja meg rá a feleletet, hogy igen. Az egyház van, tehát lesz. Az egyháznak eddig életet a Szentlélek Ur Isten adott s amíg az erő ki nem fogy — ez erő pedig kifogyhatatlan — addig az egyház is fenn fog állani. Változtak a korok, az emberek, a fel-fogások, a helyzetek, de ezekbe az egyház mindig beleilleszkedett, sőt magába olvasztotta ezeket s ez biztosította fennállását, ez

adott életet neki s életének tartalmát. Az egyház mi vagyunk. Nem egyesek, akármilyen hivatásban élünk is, hanem az egész, az összes, mindnyájan. Tehát az egyház élete a mi életünk, az ő élete függ a mi életünkötől. Ha életünk tavasz, az egyházé is az, ha életünk nyár, az egyházé is nyár, mert ezt az életet nekünk kell megteremtünk. S nekünk lesz életünk, tehát az egyháznak is.

Kongatják a lélekharangot? Hiába! Az egyház élni fog, mert van és lesz. De élni fog-e a magyar katolicizmus? Ez is tőlünk függ, de míg az ilyen lelkesedés tartani fog, a magyar katolicizmus is élni fog.

Dr. Vass velőki meggrázó beszéde után Zomora püspökhelyettes adott áldást az Oltárszentséggel, mely után a hullámzó tömeg a Redoutba vonult.

II. Diszgyűlés.

Miután a szorongó teremben az elnökség is elhelyezkedett, Zomora püspökhelyettes üdvözölte Rakovszkyt, mely után Rakovszky tartotta meg megnyitóját. Ezután Meisel apát felolvasta a napközben érkezett üdvözlő sürgönyöket, melyeket itt közlünk:

„Katholikus nagygyűlés Brassó. A hitélet fejlesztésére szociális és kulturális haladásra egybegyűlt nagygyűlést tiszteletteljesen üdvözli és munkásságára sikert kíván — Szerényi.“

„Meisel József apát urnak Brassó. A szentséges Jézus jutalmazza e fenséges gondolat megvalósítóját — Gondáné.“

„Meisel apát Brassó. Gyulafehérvári hívek és népszövetség csatlakozó készséggel küldik üdvözlőket — Balázs plebános.“

„Szélyes Dénes tanár Brassó. Népszövetség nagygyűlését ragaszkodó szeretettel üdvözlök — a kovásznai katolikusok.“

„Meisel apát Brassó. A zászló göngyölgető és fennen lobogató gyűlést lelkesedéssel üdvözli a — Közművelődés.“

„Katholikus nagygyűlés elnökségének Brassó. Történelmi nevezetességük napjainkban a keresztény hit és erkölcs fenntartásáért, az egységes magyar nemzeti állam fennmaradásáért dolgozó erdélyi kath. nagygyűlést vallásos és hazafias szeretettel üdvözlik — Hirschler prelátus, Fejér referens, Balázs, Boga, Csomortányi, Kende, Kuncz, Sass.“

A sürgönyök felolvasása után az elnök Herceg Hohenlohe Egon nagyszabeni főesperes plebánost kérte előadása megtartására.

Herceg Hohenlohe

beszédében két kérdésre ad választ: 1. Mit ér a benső meggyőződés, ha nem érvényesítjük azt az élet külső cselekedeteiben és 2) mit ér a külső vallásosság belső hit nélkül?

Közvetlen hangon s mély gondolatokkal s gyakorlati könnyedséggel mutatta ki, hogy a benső hit az ember természete szerint önmagától kitörni akar külső cselekvésben. A mai kor embere azonban éppen ellenkezőleg jár el: fennen hirdeti, sokat beszél benső hitéről, de cselekedeteiben nem akarja megnyilvánítani e hitét, mert érdekei mást kívánnak. A meggyőződésüket árulják el s ebből áll elő a ferde helyzet, mellyel az életben sokszor találkozunk. Azért most az a kötelesség, hogy az intelligenciát s a népet a gyakorlati vallásosságra szoktassuk, mert csak ez adhat az ember lelkének megnyugvást.

Ugyancsak mítsem ér a külső vallásosság, ha nincs meg benne a benső tartalom. Ez akkor szokott előfordulni, mikor a vallásba nem mélyedünk el, hanem csak külsőségeit gyakoroljuk, vagy az emberi te-

kintetből gyakoroljuk benső tartalom nélkül. Öntudat kell az életben, hogy annak az életnek ne csupán a külsősége, de benső tartalma legyen.

S e praktikus s kedves hangú fejtegetésre abban adja meg a választ, hogy: a benső meggyőződés semmi, ha nem érvényesítjük az életben s ugyancsak semmi a külső tevékenység, ha nincs meg benne a vallásos tartalom.

A közvetlen meleg hangú beszéd után zugó éjljenzés tört ki, mikor az elnök

Haller Istvánt

szólította a pódiumra. A levegőtől elzárva — kezdte beszédét Haller — nem ég a tűz, a sötétben a jó szem se lát. Elveszett az energia? Nem! Az energia csak kitör, mert azt nem lehet leláncolva tartani; száj kell annak, hogy beszéljen, kar, mellyel dolgozzék, hogy érvényesülni tudjon.

Aki a kath. felfogást véka alá rejti, az nem birtokosa annak, hanem gyilkosa. S vannak ilyen gyilkosok? Vannak és sokan vannak, kik félnek a harctól, melyet követel a kath. világfelfogás, kik pórázon tartják, nehogy dolgozni s szenvedni kelljen vele. Ha világfelfogásunk rózsás volna, sokan volnának velünk, de mert a jóért harcolni s küzdeni kell, kevesen maradnak velünk. A természet is azt tanítja, hogy eredményt csak küzdelemmel lehet elérni s a jóért harcot kell vívni szünet nélkül. Az ember élete is ilyen. Az első oltár körül vér folyt s azóta mindig tart a jónak és rossznak a harca. A katolikus igazság és élet a küzdelemnek kimeríthetlen forrása. S ebbe bele kell nyugodnunk. A küzdelmet azonban fel kell venni. Vannak, kik a harcot fel is veszik, de csak részben s azt mondják, hogy e harcnak tere csupán a gazdasági és társadalmi élet a politika kizárásával. Ezek csak a fülükkel hallanak, de nem látnak. Csak hallják a dübörgést, de nem tudnak eligazodni. A régi társadalom élete mentes volt ettől, mert életében benne volt az Isten, ki védte és boldogította. Benne volt az Isten egészében s ez áthatta egész életét, minden tevékenységét. De aztán jöttek új korszakok s ezek felrobbantottak mindent s a mai kornak istenivé a pénzt tették, mely aztán társadalmi s gazdasági forradalmat idézett elő. S minél nagyobb volt az akció ez irányban, annál nagyobb lett reakciója a teljes felfordulásban.

Ma két tábor áll egymással szemben. S most kell hogy azok, kik a helyzet további tarthatatlanságát felismerték, siessenek a küzelembe. A katolicizmus megengedi a küzdelmet s nem fél tőle. Az egyház nem fél a harctól, sőt azt megengedi az igazság s méltányosság mérlege szerint.

Itt azonban nem lehet s nem szabad megállni. A tisztán társadalmi s gazdasági akcióval megelégedni nem lehet. Be kell menni a politikába is, mert életünk. De van másik ok is. A vallás nekünk nem magánügy s ha ezt respektáljuk, akkor bele kell vonni minden faktort, mely ebben közreműködik. S ez a politika. Ez kell, erre szükségünk van.

Vagy csak mi katolikusok ne törődünk életünkkel, csak mi bizzuk magunkat a kegyelemre s ne követeljük jogokat? Ugye nem? S akkor másképpen nem lehet, csak úgy, hogy vallásos meggyőződésünket s igazságainkat belevigyük a politikába is. Ezért itt is, ott is ez legyen a jelszó: közelebb hozzád Ur Isten!

A lelkes beszédre, melyet a megértés helyeslő közbeszólása többször megszakított, az elnök

Huszár Károly

orsz. képviselő kérte előadása megtartására. Honnan vegyem a színeket — kérde a szónok, hogy a családi életet jó világításban állítsam önök elé. Elsoroljam a gyermek első imáját anyja ölén, a család közös imáját, az első áldozás napját, az első napot, melyen kenyeret szerzett a gyermek, a koporsót, mely mellett a család áll, vagy mutassak szomorubb képeket. S ha ezt teszem, csak azért, hogy érezzék azt a szent érzést, mely családjához köti az embert. A család, a házasság élet nem nyűg, hanem Isten rendelése és polgári kötelesség.

Majd megkapó színekkel festi a családi élet fenséges szépségét, mely eredeti hivatásának magaslatán áll s mely ha meglazul, eltemet maga alá mindent, mi eddig áldást hozott az emberre s boldoggá tette.

És sajnos, ez ma már megtörtént. Még a sajtó is ma annak az iránynak szolgálatába szegődött, mely a családi életnek a sirját ássa, hisz a hűtlenség, házasságtörés stb. dicsőítetnek újságokban, könyvekben.

Ebben a korban nekünk katolikusoknak kell, hogy hitünk tiszta s fenséges igazságait napfényre hozzuk s ezzel a család becsületét vissza állítsuk. A családi élet megromlásának legfőbb oka a vallásos élet elhanyagolása, az örületes luxus, mely existenciákat tesz tönkre.

Élénk színekkel festi a családi életben a mai modern nő helyzetét, ki nőiessége legszébb kincseit áldozza fel s dobja el magától s mely ellen ajánlja, hogy a keresztény társadalom teremtsen meg egészséges közvéleményt, mely ennek az örületes haladásnak útját állja s a társadalmat megmentsse.

Ostorozza azt a társadalmi felfogást, mely a férfinak e részben nagyobb jogokat akar biztosítani, holott az erkölcsi törvény csak egy, férfié, nőé egyaránt.

A családi élet pusztulása mégis legnagyobb a gyermeknevelésben. Ma a lányokat legtöbbször tehetetlen divatbáboknak nevelik s így legtöbbször fiatalon kell csalódnik s ezzel el is pusztulnak.

Helytelen a fiú nevelés is, mert az ifjú már a családból mérgezett lélekkel került az életbe.

S ha a gyermek a családi becsületet nem tudja a családban megtanulni, másutt nem tanulja meg. Ez a körülmény, hogy a családban megalkusznak a bűnökkel, oka annak, hogy a család egyre satnyul.

A gyermeknevelésben az anya tehet legtöbbet.

Az anyáktól függ a jövő nemzedék sorsa.

S ezek az anyák vajjon állanak-e hivatásuk magaslatán s nem tapasztalható-e az, hogy ma félnek a gyermektől, mely egykor áldás volt a családban.

Ha a szülő azt akarja, hogy gyermeke s gyermekében ő boldog legyen, szoktassa gyermekét 1) a munkára 2) az ártatlan örömhöz.

Neveljük főleg a gyermeket önállóságra, mert ez alapja a munkás életnek.

Legyen a családban harmonia, mely mentő csónaka a családi életnek s melyek által elkerülhetők a konfliktusok. A családi élet boldogságának alapja; a nő sokszorozza meg férje örömét s ossza el a bánatát; s a férfi soha se bántsa a nőt nőiességében.

Ezért a keresztény társadalomnak kötelessége, hogy a családi élet megmentésére felvegye a munkát s ha kereszténnyé lesz a család, keresztény lesz a társadalom s boldog a nemzet.

A temperamentummal és erős szónoki érzéssel előadott beszéd után, melyre csak amugy hangzott a megértés tapsvihara, Meissel apát ismertetette a következő nap programját s a diszközgyűlés Rakovszky István elnök záró szavaival lelkes hangulatban ért véget.

Este 8-kor

iparos és munkás gyűlésre jött össze Brassó keresztény iparos társadalma a rajzterembe, melyet zsufolásig megtöltött. Itt először Ernszt Sándor dr., majd Huszár Károly tartottak beszédet a munkás kérdéssről, melyhez még Rakovszky István orsz. képviselő és Haller István szólottak lelkes hangon s így ez értekezlet is a legizibbb hangulatban folyt le.

Ezzel a második nap aktái is lezárultak s csak a dobogó szívek susogtak egy mély titokról, hogy ébred itt nálunk is a katolicizmus s ereje nem törik meg, mert kőszál, melyen a pokol kapui sem vesznek erőt.

(Nó.)

*

Ma délelőtt 10 órakor folytatta a konferencia Zomora Dániel püspöki helynök elnökle mellett gyűlését a rajzteremben. Szabó György esperes egy egyházmegyei takarékpénztár felállítására érdekében emelt szót, amely indítványhoz igen sokan hozzászóltak.

A gyűlés végén újból szóba került a brassói kerületi népszövetségi titkárság ügye. Ernst Sándor válasza után a bizalmas értekezlet déli 12 óra után véget ért.

NAPIHIREK.

Engedjenek még egyszer

örvendenem... hadd szívjam teli tüdővel még egyszer a levegőt... mely arcomba csap... hadd tudjak örülni még egyszer itthon... hol érzem, otthon vagyok... hol minden oly más... oly kedves... oly közvetlen... és meleg... mert magyar...

Engedjenek még egyszer örvendeznem itthon... most... mikor csillogó szemek diadálról beszélnek... lelkesedéstől dagadó keblek a győzelem mámorától ittasultak... hol ismét régi fényében látom a keresztet... s a dobogó szívek a kereszt mysteriumáról... boldogságáról susognak... csodásan... sejtelmesen... biztatón... most... mikor a jobb jövő hajnalának pirkadása új életet terem... mikor a vér lüktetéséből megérezem... megértem az életet... s az katolikus... Igen akkor... igen most... itt... engedjenek örvendeznem...

Hisz ez minden... az a mozgó élet... melyet megélünk... mely olykor könnyeket fakaszt szemünkben... más-kor feleml... mely kétségbe ejt... hogy boldogítani tudjon...

S ilyenkor látom az embert... az igazít... lelkesedésében... örömben

felmagasztosulni... A kétség borongós köde oszladozni kezd... a kipirult arc... a fényes szemek hangosan kiáltják... lesz még egyszer ünnep...

Igen...! Felvirrad még... Talán...! s azért engedjenek még csak egyszer... örvendenem...

Ugy-e igen...

(=)

Az alispán szabadságon. Jekelius Ágost, Brassó vármegye alispánja 2 havi szabadságát f. hó 19-én megkezdte. Helyettesítésével dr. Semsey Aladár főjegyző bízott meg.

A kath. nagygyűlés költségeinek fedezésére Fischer Andrásné 2 koronát juttatott szerkesztőségünkbe. Rendeltetési helyére küldtük. Adományoztak továbbá: Fiala Oszkár 3 kor. Koppanits Ödön és Balogh Elek 2-2, Elekes Andor 10 koronát.

Próba. A Brassói Magyar Jótékony Nőegylet elnöksége kéri a Reklám estély szereplőit, hogy szerdán este 6-kor a sétatéri vendéglőben összpróbára okvetlenül megjelenni sziveskedjenek. Utána 8 órakor ismerkedési estély ugyanott. Zártkörű főpróba csütörtök este a Vigadóban.

A Hétfalusi Jótékony Nőegylet estélye. Folyó hó 17-én igen jól sikerült estélyt rendezett Csernátfaluban a Hétfalusi Jótékony Nőegylet, melyen Hétfalu intelligenciája igen nagy számban vett részt. A műsor első pontja Künstler Irén precíz zongorajátéka volt. Dávid Károly magvas felolvasást tartott, utána Herberth Károly énekelte a Buksi c. operettből Te drága c. dalt. Zongorán kísérte Herberth Károlyné. A közönség többször a dobogóra hívta a műkedvelő házaspárt. Azután Egy szál mirtusz c. szindarabot adták elő, melynek szereplői mind igen jól megállották helyüket. Különösen kiténtek Erdélyi Annuska, Kőkösy Ilus és Zsigmond Gyula. Dr. Száva István, a Brassóban is ismert ügyes hegedűjátékával, amelyet zongorán Borovitz Mariska kísért, szórakoztatta a közönséget. Játékukat többször meg kellett ismételniük. Az estély fénypontja a Loy Mariska és Kalit András által előadott dialog volt. Műsor után tánc következett, s a hangulatot legjobban jellemzi, hogy ez a legutolsó pont reggel fél 8-ig tartott.

A magyar ipar ellen. Bukarestből írják: A román kormány magyar ipar kiszorítására nagy állami támogatással angol tőkével 3 millió leivel vasöntödét létesít. A románok vasneműekben való szükségletét eddig a Ganz gyár ottani fiokja, a Siemens-Schuckert, Schiek Nicholsoni budapesti cégek látták el.

Egészségügy. Az alispáni hivatalhoz érkezett jelentés szerint Vidombák községben a hasihagymáz, Rozsnyó községében a kanyaró járványos betegség fellépett. A baj tovaterjedésének megállítására a kellő óvintézkedéseket megtették.

Megtámadott ember. Nagyszébenből írják: Szombaton este Popa Miklós földműves Resinából Szébenbe jött, hogy itt munkát keressen. A régi állatvásártér mellett óhajtott szállást venni. Egyik korcsmahelyiségbe be is tért, de szállást nem kaphatott s eltávozott. Amint az uton haladt, három oláh suhanc jött vele szembe, kik minden ok nélkül megtámadták s egy üres sörös üveg-gel fejbe ütötték. Popa az ütés következtében azonnal véresen összeesett. Az egyik erre zsebkését rántotta elő s e szavakkal: „Hogy elég legyen neked“ hátba szurta. Ezután Popát egy hid alá dobták. A nagy lár-

mára s jajgatására többen kijöttek s egyik közeli házba vitték. Az esetről azonnal értesítették a rendőrséget, mely a szerencsétlen embert a kórházba szállította. A személyleírás alapján a rendőrség a tettesek nyomában van.

Öngyilkos százados. Tegnap délután Sobota Ferenc 31 sz. gyalogezredbeli százados Nagyszebenben agyonlőtte magát. Hogy mi vitte rá a századost e rettenetes tetteire, nem tudják.

Lopás a plébánia templomban. A brassói plébánia templomot kereste ki lopása színhelyül Daluk Jánosné 74 éves öregasszony. Ármánkó Dávidné éppen gyónását végezte a Kolostor utcai plébánia templomban s ridiküljé a padban hagyta. Amíg a gyónatószekben tartózkodott, Daluk Jánosné ellopota a ridikült, amelyben 10 korona készpénz is volt. Ármánkóné a gyónatószekből kijöve hasztalan kereste a ridiküljé. Feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást s el is fogta a tettest Dalukné személyében, aki ugyan tagadta a lopást, de megmozgásakor megtalálták nála a ridikült s 10 kor. készpénzt. — Kihallgatása után szabadon bocsátották, de az eljárást tovább folytatják Daluk Jánosné ellen.

Táviratok.

A képviselőház tegnapi ülése.

B p e s t, jan. 20. A képviselőház tegnapi ülésén Bernát, Kelemen Bakó és Hammersperg beszéltek még a sajtójavaslat ellen.

A legközelebbi ülés ma van.

A képviselőház mai ülése.

B p e s t, jan. 20. A képviselőház mai ülésén az igazságügyminiszter betérjeszti becikkelyezés végett a hágai konferencián hozott nemzetközi egyezményt az egységes váltójozról.

Az elnöki tekintélyt sértő viselkedés címén a tegnapi mentelmi bizottsághoz utasított Barabást jegyzőkönyvi megrovásra s 100 kor. pénz-bírságra ítélte a mentelmi bizottság. A sajtójavaslat tárgyalását folytatják.

Lszállított kamattal.

Bécs, jan. 20. Az osztrák-magyar bank az 5 és fél százalékos kamatlábot 5 százalékra szállította le.

Skerlecz Bécsbe utazott.

Zágráb, jan. 20. Skerlecz tegnap este Bécsbe utazott.

Az oláh komité gyűlése.

Bpest jan. 20. Az oláh nemzeti komité ma összeült és Tisza azonnal tárgyalni kezdett velük. A paktum sikere kétséges. A komité ülésén Maniu fog referálni, aki a Tiszával folytatott tárgyalásokban az oláhok részéről a vezető szerepet vitte. A komité tagjai még több engedményt kívánnak, mint amennyit Tisza a nemzeti érdekek feláldozásával nekik adott.

Letartóztatott jószágigazgató.

Bécs jan. 20. A bécsi hercegek jószágkormányzóját hűtlen kezelés miatt letartóztatták. A hiányzó összeg 150.000 korona.

Lázár Mór Weisz-Mihály-u. 3. órák és aranyműves.

Arany- és ezüstnemű javítást, vagy átalakítást, órák igazítását elvállalja felelősség mellett jutányos áron. Régi arany és ezüstneműt, órákat becserél újakkal. Tört ékszereket vesz a legmagasabb áron.

Arany- és ékszerjavító műhelyek:

Fachat Gyula,
Fekete-utca 33. Megbízhatóan készít minden szakmába vágó munkát.

Aszfalások:

Kiss Balázs,

Közép-utca 24. Épület- és butorasz-talos. Minden szakmába vágó munkát és javítást mérsékelt áron mellett vállal.

Butorraktárok:

Zachariás Márton,

Kapu-utca 58. Eladás készpénz és részletre, olcsó áron mellett. Telefon interurbán 492.

Cipészek:

Ardeleán Szilárd,

Weisz Mihály-utca 20. Elvállal minden szakmába vágó munkákat, javításokat szolid áron mellett.

Both József,

Weisz Mihály-utca 23. Uri, női és gyermek cipők nagy raktára. Megrendeléseket, javításokat gyorsan esz-közi.

Borsovitzky Lajos,

Kórház-utca 6. Saját készítésű férfi-, női- és gyermek cipők. Mérték utáni rendelést, javítást gyorsan és a leg-olcsóbb árban elfogad.

Nagy Ferenc,

Weisz-Mihály-utca 33. Saját készí-tményű és kész férfi-, női- és gyer-mekcipők raktára, megrendeléseket, javításokat szolid árban végez.

Veress Vilmos,

Tehénpiac 9. Férfi, női és gyermek-cipők nagy raktára. Amerikai cipők dus választékban. Elvállal férfi, női és gyermekcipők, csizmák mérték szerinti készítését olcsó áron mellett.

Déligyümölcs, zöldség:

Gingold Testvérek,

Hirsch-er-4. Zöldség, déligyümölcs, csemege, iüszér, friss és sós halak, valódi koser-italok.

Drogériák:

Kraft és Herberth,

ezelőtt Lang és Theil. Buzasor 8. Fényképészeti cikkek raktára.

Ajánlható cégek Brassóban:

Divatáru-kereskedők:

Graef Testvérek,

Kolostor-utca 9. Uri és női divat-áruház. Az összes bluzokat és nap-ernyőket minden árban kiárusítja. Ujdonság elegáns férfi nyakkendők-ben és fehérművekben.

Éttermek:

Európa szálló étterme,

Kolostor-utca 9. Elismert jó konyha. Kitünő italok. Pilseni ösforrás sör. Kellemes nyári udvari helyiség.

Gyertyagyárak:

Peteu János,

Csirkepiac. Első erdélyi viasz és parafingyertyagyár. Viasz, cerisin, stearin és parafin gyertya olcsó árban.

Férfiszabó üzletek:

Bartha Mihály,

Tehénpiac 4. Divatos szabás, első-rangu kivitel, jutányos áron.

Kósa Albert,

Weisz-Mihály-utca 6. Belföldi és angol szövetraktár, csinos és tartós kivitel.

Lengyel Gyula,

Hosszu-utca 14. Egyenruházati inté-zet. Katonai felszerelések raktára.

Szöcs György,

Weisz Mihály-utca 10. Saját ház. Férfi divat szabó üzlet. Egyenruhá-zati intézet. Szövet és sapka gyári raktár.

Festék-kereskedések:

Arsu Miklós,

Hosszu-utca 9. Szobafestő és má-zoló, mindennemű festék, olaj és üzleti létrák raktára.

**Vésnök Náhmaier
Ferencz
Brassó, Weisz Mihály-utca 17. sz.**

**Készít pecsétnyomó-
kat, cimereket, monog-
rammokat érc és email-
táblákat, címtáblákat és
ruggyantabélyegzőket.**

Fényképészek:

Kovács Sándor,

Katonakórház-utca 2. a. 10 képes lap és egy kabinet fénykép 4 kor. 3 vizitkép 2 K. 50 fill. 12 drb. re-mek szép stereoskopkép Brassó, Budapest, Bécs, Belgrád, New-Jork stb. stereoskopkal együtt 10 korona. Minden további kép 40 fillér.

Gázfelszerelési cikkek:

Rádium gázszerelede,

Weisz-Mihály-utca 4. Teljes gáz-világítási felszerelések. Csillárok gyári áron mellett. Lámpák jókar-ban tartása elvállaltatik.

Gépraktárok:

Wetzel Ottó,

Weisz Mihály-utca 30. Saját me-chanikai műhely. Pfaff-varrógépek. Underwood-írógépek. Waffennrad és Kosmos-kerékpárok.

Hárpitosok:

Vajda Gyula,

Buzasor 7. Angol klub és bőrbutor-különlegességek készítője. Elvállal kárpitos és díszítő munkákat min-den stílusban.

Hefegyártók:

Incze Károly,

Kapu-utca 28. Mindennemű ecset, kefe, meszelő, és e szakmába tar-tozó más cikkek jutányos árban beszerezhetők.

Zeides Alfréd,

Fekete-utca 4. Brassó legnagyobb raktára mindenfajta ecset, meszelő, kefe és e szakmához tartozó cik-kekben. Szolid kiszolgálás! Viszont-eladónak árengedmény.

Heféüzletek:

R. Mihaletz utóda,

Kapu-utca 13. Első brassói kefe-üzlet. Alapított 1875. Eladás nagy-ban és kicsinyben. Viszontelárusítók árengedményben részesülnek.

Közsörüs és késesek:

Durighello L.,

Kapu-utca 16. Első brassói mű- és homoru közsörüs mótör üzemre. Javítások olcsón és pontosan esz-közöltetnek.

Hőfélglyártó:

Hertrich József,

Hosszu-utca 135. Elvállal minden e szakmába vágó munkát szolid áron mellett Viszonteladónak árenged-mény.

Elegáns és kifogástalan kivitelű polgári és egyenruhák csakis

**JANCSIKA M.
BRASSÓ, Vasut-utca 17.
szerezhetők be.**

Legújabb divatu kizárólag Scherg-féle gypaju szövetek, valamint csendőrségi felszerelések raktára.

Pontos kiszolgálás! Szolid áron!

Mechanikus:

Littmann Róbert,

Hosszu-utca 24. Automobil, motor, kerékpár, írógép, varrógép és gram-fonon javító műhely.

Női fodrászok:

Ludovica Soos,

Hirsch-er-utca 5. Színházi fodrásznő. Fésülés házon kívül havi előfize-tésre vagy alkalmakra elvállaltatik a legdivatosabb formában szép ki-vitelben. Kihullott haj megvételre kerestetik.

Női fűző-üzlet:

Hurtig M. özvegye,
Hirsch-er-u. 6.

Szűcsök:

Szabó Béni,

Kórház-utca 11. Szörmeárak javi-tását, átalakítását, fehér szörmek tisztítását, valamint mindennemű szörmeárak készítését uj szörmek-ből legutolsó divat szerint készí-tek mérsékelt árban. Raktáron tar-tok különféle szörmeket. Elsőrangú szakismeretem folytán a legmag-sabb igényeknek is megfelelnek.

Vegyztisztítók:

Schmitz József,

Kolostor-utca 25. és Közép-utca 12. Csipkét, ruhát fest és tisztít vegyileg.

Vendéglők:

Bartha-féle vendéglő,

(Hosszufalu) bérlője Dakó Bálint. Kellemes nyári kirándulóhelyek, jó konyha, kitünő italok, kóbányai és Czelli sör.

Vésnökök:

Sole Lipót,

Ruggyanta-, érc-bélyegző és himző-minták, monogrammok és a sza-badalmazott marhalevél-szárazbé-lyegző készülékek gyártója. Kolos-tor-utca sarok. Weisz Mihály-utca 5. Alapítva 1879-ben. Telefon 5—23.